

FUTSALEROTUOMARIN KÄSIKIRJA 2023 - 2024

Sisällys

FUTSALEROTUOMARIN KÄSIKIRJA 2023 - 2024	1
SPL Erotuomariorganisaatio	4
Erotuomarivaliokunta.....	4
Palloliiton Erotuomaritoiminto	4
Ohjeistus 2023 – 2024 / Hallinnolliset asiat.....	5
Taso	5
Erotuomariraportti	5
Erotuomarimääräykset.....	5
Matkustusjärjestelyt.....	5
Erotuomaripalkkiomatkalaskujen käsittely	6
Maksuaikataulu	6
Lehdistötilaisuus ja haastattelut.....	6
Käyttäytyminen ottelupaikalla	6
Muistutus joistakin otteluissa sovellettavista lisäohjeista.....	7
Rikkomuksen vakavuuden määrittäminen	7
Blokkaaminen.....	8
Hyödyn käytöstä.....	8
Pelaajien välinen joukkonahistelu	8
Kumuloituvien rikkomusten laskeminen	8
Vaihtopelaajien liivit.....	9
Sekuntien laskeminen.....	9
Erotuomariston rooli tauon alkaessa ja ottelun päättyttyä.....	9
Rajapotku.....	9
Poikkeukset sääntöön 4.....	9
Maalintekijän ja syöttäjän määrittäminen	11
Pöytäkirjakäytännöt ja taustahenkilöiden lukumäärä	11
Ei-pelaavat pelaajat.....	12
Tulospalvelu.....	12
Lisätiedot.....	12
Otteluiden ratkaiseminen miesten ja naisten Futsal-Liigassa.....	13
Rangaistuspotkukilpailu	13
Potkujen paikka.....	13
Osallistuvat pelaajat	13

Rangaistuspotkukilpailun aloittaminen	14
Rangaistuspotkukilpailun aikana	15
Rangaistuspotkukilpailun jälkeen	16

SPL Erotuomariorganisaatio

Erotuomarivaliokunta

Puheenjohtaja Petteri Kari

Hallituksen edustaja Ari Murtonen

Jäsenet

Piia Jäntti
Hannu Kettunen
Toni Lehtinen Vastuualueena futsal
Styrbjörn Oskarsson
Toni Pohjoismäki
Miikka Poikselkä
Anri Vainio

Esittelijä Johan Holmqvist

Palloliiton Erotuomaritoiminto

Johan Holmqvist	Erotuomaripäällikkö	044 783 1359
Tuomo Fasta	Erotuomariasiantuntija	040 522 2222
Anssi Lahtinen	Futsalerotuomariasiantuntija	040 708 6656
Topias Tuira	Erotuomariasiantuntija	050 567 6682
Mattias Gestranius	Huippuerotuomareiden valmentaja	040 701 7126
Antti Munukka	Erotuomariasiantuntija, eteläinen alue	040 093 0633
Mika Peltola	Erotuomariasiantuntija, eteläinen alue	040 505 2068
Sami Kattelus	Kilp. ja erot.asiantuntija, läntinen alue	040 050 7998
Roope Nutikka	Erotuomariasiantuntija, läntinen alue	040 644 9409
Miikka Haapakoski	Erotuomariasiantuntija, itäinen alue	050 470 5022
Klaus Kulju	Erotuomariasiantuntija, pohjoinen alue	040 869 7065

Ohjeistus 2023 – 2024 / Hallinnolliset asiat

Taso

Muuttuneet yhteystiedot on päivitettävä itse Tasaan, taso.palloliitto.fi. Osoitetietojen tai tilinumeron muuttuminen on lisäksi ilmoitettava Palloliiton palkanlaskentaan, ulla.syvaaja@palloliitto.fi sekä talous@palloliitto.fi

Miesten Futsal-Liigan ja -Ykkösen erotuomareiden on ilmoitettava muuttunut puhelinnumero tai sähköpostiosoite myös Anssi Lahtiselle.

Erotuomariraportti

Erotuomarin tai erotuomaritarkkailijan tulee tehdä erillinen raportti, jos ottelussa on ollut suoria kentältäpoistoja, taustahenkilön poisto tekniseltä alueelta tai muita poikkeuksellisia tapahtumia (esim. olosuhdepuutteet, järjestyshäiriötä, ottelun keskeytykset tai viivästykset). Raportissa tulee olla yksityiskohtainen kuvaus todellisista tapahtumista.

Raportti toimitetaan Tason kautta.

Raportti tulee lähettää viimeistään ottelua seuraavaan arkipäivään kello 12:00 mennessä. Kuvauksen on oltava mahdollisimman tarkka. Tapahtumat on kuvattava selväsanaisesti, ymmärrettävästi ja yksityiskohtaisesti siten, että ne vastaavat tapahtunutta totuudenmukaisesti: (kuka, kenelle, missä, milloin, mitä, kuinka ja millaisin seurauksin), jotta päätöksentekijällä muodostuu selkeä kuva tapahtumista.

Kentältäpoistosta tai taustahenkilön poistamisesta raportin kirjoittaa rangaistuksen antanut erotuomari. Tarvittaessa muut erotuomariston jäsenet kirjoittavat oman raporttinsa.

Erotuomarimääräykset

Erotuomarimääräyksiin vaikuttaa monta tekijää, mm.

- Erotuomarin suoritukset
- Erotuomarin arvioitu potentiaali
- Esteellisyydet
- Sääntö- ja kuntotestien tulokset
- Erotuomarin asenne tai sitoutuminen
- Matka- ja majoituskustannukset
- Kansainväliset tehtävät

Matkustusjärjestelyt

Matkustaminen otteluun on aina tehtävä siten, että erotuomariston yhteenlasketut matkakustannukset muodostuvat mahdollisimman pieniksi. Matkustettaessa on noudettava matkustusohjesääntöä.

Muuta matkustamiseen liittyvää

- Matkakulut korvataan todellisten matkakilometrien mukaan. Poikkeavista matkajärjestelyistä tulee olla etukäteen yhteydessä erotuomaritoimintoon

- Erotuomariston on matkustettaessa oikeus pitää taukoja ruokaillakseen tai ylläpitääkseen vireystilaa. Näiden taukojen määrän ja pituuden tulee kuitenkin olla kohtuullisia ja kokonaismatka-aikaan suhteutettuja
- Ota ongelmatapauksissa yhteys erotuomaritoimintoon. Ensisijaisesti 040 708 6656 (Anssi), hätätapauksissa 050 567 6682 (Topias) tai 040 522 2222 (Tuomo)

Erotuomaripalkkiomatkalaskujen käsittely

Ottelut laskutetaan Tason kautta. Mahdolliset kuitit tulee liittää kuittauksen yhteyteen.

Maksatusta varten on toimitettava henkilökortti vain, jos aiemmin palkanlaskentaan ilmoitetut tiedot ovat muuttuneet. Mikäli erotuomari on saanut Palloliitosta palkkiota edellisenä vuonna, saa palkanlaskenta veroprosentin suoraan verottajalta. Uuden palkansaajan tai muutosverokortit osoitteeseen talous@palloliitto.fi.

Palkkiot tulee kuitata kohtuullisen ajan kuluessa. Vuoden 2023 aikana pelatut ottelut tulee olla kuitattuina viimeistään 31.12.2023 ja vuoden 2023 aikana pelatut viimeistään 31.5.2023.

Maksuaikataulu

Palloliitto maksaa palkkiot erotuomareiden tileille kuun 20. päivä.

Lehdistötilaisuus ja haastattelut

Erotuomareilla on oikeus osallistua ottelun jälkeiseen lehdistötilaisuuteen. Osallistumista voi pyytää esimerkiksi järjestävä seura, mutta osallistumisen ratkaisee kaikissa tapauksissa erotuomari itse. Erotuomarin ei tule jakaa kommentteja ratkaisuksistaan enää ottelupaikalta poistumisen jälkeen.

Erotuomareiden on vältettävä lausuntojen ja haastattelujen antamista muista kuin omista otteluistaan.

Käyttäytyminen ottelupaikalla

Erotuomariston jäsenten tulee toimia ammattimaisesti koko ottelutapahtuman ajan. Sosiaalisen kanssakäymisen tulee olla neutraalia. Erotuomareita muistutetaan myös siitä, että heidän toimivaltansa alkaa ottelupaikalle saavuttaessa.

Erotuomareita kehoitetaan vakavasti harkitsemaan, onko ottelutapahtumista kertominen sosiaalisessa mediassa tai muussa vastaavassa ympäristössä järkevää tai tarkoituksenmukaista.

Muistutus joistakin otteluissa sovellettavista lisäohjeista

Rikkomuksen vakavuuden määrittäminen

Ratkaistessaan rikkomuksen (potkaiseminen, kamppaaminen, hyppääminen vastustajan päälle, taklaaminen vartalolla, lyöminen, työntäminen, taklaaminen) vakavuutta (holtiton, piittaamaton, kohtuuton voima) erotuomareita muistutetaan, että heidän tulisi huomioida

- Teon tarkoitus tai aikomus
- Vauhti (voimakkuus/intensiteetti)
- Mahdollisuus pelata palloa
- Jalkojen asento
- Kentän rajojen läheisyydessä mahdollisesti olevat seinät tai esteet
- Vaarantaako pelaaja vastustajan turvallisuuden?

Arvioidessaan teon tarkoitusta tai aikomusta, erotuomareiden tulee erityisesti ottaa huomioon halliolosuhteet ja seinien tai muiden esteiden läheisyys.

Liikutaklaaminen on futsalissa sallittua. Erotuomareiden on kuitenkin tuomittava vaarallisella tavalla tai liian kovalla voimalla tehdyt liu'ut.

Käsien käytöstä

Vastapelaajaan koskeminen käsin ei ole kiellettyä. Pelaaja saa tunnustella vastapelaajan liikkumista ja suojata omaa vartaloaan sekä sen välitöntä läheisyyttä. Kiellettyä on kuitenkin lyödä, työntää tai pitää kiinni.

Lyönti:

- Käden heilautus, joka tarkoituksella tai tarkoituksetta osuu vastapelaajaan
- Myös yritys on rangaistavaa

Työntäminen:

- Tavoitteena on siirtää vastapelaajaa
- Voidaan tehdä myös muuten kuin käsin

Kiinnipitäminen

- Tavoitteena on käsin rajoittaa vastapelaajan liikesuuntaa tai -nopeutta. Tämä voi tapahtua puristusotteella vastapelaajasta tai hänen asusteistaan tai esim. asettamalla käsivarret ohittavan vastapelaajan eteen

Pelaaja saa itsensä suojelun nimissä rajoittaa suoraan kohti itseään suuntautuvaa vastapelaajan liikettä (ottaa törmäystä käsillä vastaan), kunhan hän ei samanaikaisesti syyllisty työntämiseen tai lyömiseen. Muunlainen vastapelaajan liikkeen rajoittaminen käsin on kiellettyä

Käsien käytön hallitsemisessa ennakoiva työ on ratkaisevaa. Erotuomareiden tulee sanallisesti osoittaa pelaajille valvovansa heitä ja pyrkiä puuttumaan käsien käyttöön jo ennen kuin se ylittää vihellyskynnyksen.

Blokkaaminen

Blokkaaminen on osa futsalin taktiikkaa ja se tulee hyväksyä peliin kuuluvana elementtinä. Se on kuitenkin tehtävä sääntöjen mukaisesti.

Pelaajalla on oikeus valita paikkansa kentällä. Jos hän tällaisella, normaaliin pelaamiseen liittyvällä paikanvalinnalla samanaikaisesti estää vastapelaajaa esim. pääsemästä peittämään laukausta, ei rikkomusta ole tapahtunut.

Tarkoituksellinen siirtyminen vastapelaajan juoksulinjalle on kuitenkin kiellettyä. Näissä tilanteissa yleensä syntyy kontakti, jolloin rikkomuksesta rangaistaan suoralla vapaapotkulla tai rangaistuspotkulla. Mikäli kontaktia ei synny, jatketaan peliä epäsuoralla vapaapotkulla.

Hyödyn käytöstä

Hyödyn käytössä on oleellista arvioida, saako rikottu joukkue todellista hyötyä siitä, että peli jatkuu. Pelkkää pallon hallintaa ei yleensä voi pitää joukkueen etuna. Toisaalta nopeat vastahyökkäykset ovat futsalille ominaisia, ja näiden turhia katkaisemisia tulisi välttää.

Mikäli rikkovan joukkueen kumuloituvat rikkomukset ovat täynnä, tulee hyötyä soveltaa vain ilmeisessä maalintekotilanteessa.

Hyötyä on sovellettava myös ottelun hallinnan kannalta. Vakavat rikkomukset johtavat helposti kostotoimenpiteisiin. Erotuomarin onkin hyötyä soveltaessaan otettava huomioon myös rikkomuksen vakavuus, ja tarvittaessa katkaistava peli nopeasti hallinnan säilyttämiseksi.

Hyödyn jälkeisellä pelikatolla erotuomaristo katkaisee pelin ja toinen erotuomareista käy näyttämässä virheen toimitsijapöydän edessä. Kumuloituvan rikkeen merkitseminen tulee valvoa.

Pelaajien välinen joukkonahistelu

Erotuomareiden tulee reagoida nopeasti joukkonahistelutilanteeseen ja siirtyä välittömästi paikalle, missä nahistelu tapahtuu. Yleensä tehokkainta on, että ensin paikalle ehtivä erotuomari ryhtyy aktiivisesti rauhoittamaan tilannetta ja myöhemmin tuleva tuomari pyrkii estämään lisäpelaajien kertymisen nahisteluun.

Erotuomareiden on tehtävä yksityiskohtaisia havaintoja tapahtumista. Suositellaan, että ainakin yhtä pelaajaa kummastakin joukkueesta (nahistelun aloittajat) rangaistaan varoituksella tai tarvittaessa kentältäpoistolla. Myös pelaajat, jotka tulevat kauempaa tilanteeseen osallistuakseen nahisteluun, tulee huomioida.

Mikäli käytössä on kolmas erotuomari, hän kauempaa havaintoja tapahtumista. Mikäli nahistelu kuitenkin tapahtuu lähellä häntä, osallistuu hän tilanteen rauhoittamiseen.

Ennen rangaistusten antamista ja ottelun jatkamista erotuomareiden on keskusteltava tapahtumista. Tämä tulee tehdä rinnakkain, vaikka käytössä olisikin headsetit.

Mikäli tilanteesta annetaan useampi henkilökohtainen rangaistus, selkeyden vuoksi yksi erotuomari antaa nämä kaikki.

Kumuloituvien rikkomusten laskeminen

Kummankin erotuomarin velvollisuus on varmistua kumuloituvien rikkomusten oikeasta laskemisesta. Tämän edesauttamiseksi erotuomarin on syytä keskustella toimitsijan kanssa ennen ottelun alkamista ja

annettava hänelle ohjeistus. Toimitsijoille on korostettava, että ollessaan epävarmoja, heidän tulee aina kysyä asiaa erotuomarilta.

Vaihtopelaajien liivit

Vaihtopelaajien tulee käyttää liiviä, eikä maalivahti tai pelaajavalmentaja ole tämän suhteen poikkeus. Erityisesti tulee valvoa, että liiviä käytetään joukkueen pelatessa lentävällä maalivahdilla.

Vaihdon yhteydessä liivi tulee antaa kädestä käteen, sen heittämien on kiellettyä. Liivin oikea ja sääntöjenmukainen käyttö ennaltaehkäisee vaihtorikkomuksia.

Lievään huolimattomuuteen voi aluksi puuttua vain puheella/puhuttelulla. Jos väärä toiminta jatkuu tai sääntöjenvastaisella vaihtamisella saavutetaan selkeää etua, tulee rikkonutta pelaajaa varoittaa. Mikäli teolla viedään vastajoukkueelta ilmeinen maali tai maalintekomahdollisuus, tulee rikkonut pelaaja poistaa kentältä.

Sekuntien laskeminen

Sekunteja lasketaan aina sekä ääneen että käsin. Sekunteja lasketaan aina vaakasuoralla kädellä. Riittävän kuuluvalla laskemisella palvellaan peliä ja edesautetaan sen nopeaa etenemistä.

Erotuomari voi aloittaa sekuntien laskemisen, jos joukkue erotuomarin mielestä tarpeettomasti viivyttelee pallon hakemisessa tai suorituspaikalle saapumisessa. Näissä tilanteissa on usein hyväksi korostaa sekuntien alkamista lyhyellä pillin vihellyksellä.

Normaaleissa laskemistilanteissa pillin käyttö ei ole tarpeen.

Erotuomariston rooli tauon alkaessa ja ottelun päätyttyä

Yhden erotuomariston jäsenen täytyy mennä tauon alkaessa ja ottelun päätyttyä pukukoppikäytävään valvomaan pelaajia sekä taustahenkilöitä. Käytävään menevästä erotuomarista sovitaan ennen ottelua.

Rajapotku

Rajapotkussa pallo on asetettava sivurajalle. Mikäli pelaaja pysäyttää pallon huolellisesti rajalle ja se tämän jälkeen pelaajasta riippumattomasta syystä lähtee vierimään, saa pelaaja silti potkaista rajapotkun. Tällöin rajapotku katsotaan oikein suoritetuksi, vaikka pallo ei enää potkuhetkellä olisikaan sivurajan päällä.

Jos pallo potkuhetkellä liikkuu, koska potkaisija ei ole pysäyttänyt sitä kunnolla, tuomitaan rajapotku vastajoukkueelle.

Poikkeukset sääntöön 4

Kaikissa sarjoissa

- Joukkueiden pelihousujen värin erottumista toisistaan ei edellytetä
- Suojaavien varusteiden väreille ei ole rajoituksia. Tämä koskee mm. maalivahdin kynnär- ja polvisuojia
- Maalivahdin aluspaidan värille ei ole rajoituksia, mikäli se ei aiheuta sekaantumisvaaraa vastajoukkueeseen tai kanssapelaajiin. Koskee siis vain paitaa, ei housuja

Miesten ja naisten Futsal-Liigassa ja -Ykkösessä

- Lentävän maalivahdin paidan tulee olla samaa väriä kuin varsinaisen maalivahdin paita. Sen ei kuitenkaan tarvitse olla täysin identtinen, päävärin vastaavuus riittää.

Alueellisissa sarjoissa

- Olennaisinta on joukkueiden ja maalivahtien selkeä erottuminen toisistaan

Hameen käyttö

Hameen käyttäminen pelatessa on kiellettyä. Ensisijaisesti kyse on pelaajan itsensä turvallisuudesta, pitkä hame saattaa olla sen käyttäjälle vaarallinen. Lisäksi hameella saavutetaan joissakin tilanteissa epäreilua etua ja se voi aiheuttaa erotuomareille hankalasti tulkittavia tilanteita.

Mikäli pelaajan uskonnollinen vakaumus ohjaisi hameen käyttöön, voi vaihtoehtoista asustetta hakea esim. käyttämällä:

- Löyempää ja pidempää pelipaitaa
- Löysiä housuja pelihousujen alla

Uskonnollisista syistä sallittuja varusteita ovat:

- Huivit, hijabit ja muut ei-vaaralliset päähineet
- Pitkähihaiset paidat
- Pitkät housut

Valtakunnallisissa kilpailuissa on huomioitava myös varusteiden väreille asetetut rajoitukset. Alueellisissa kilpailuissa joukkueiden selkeä erottuminen toisistaan on taattava, mutta yksittäisen varusteen väriin ei tarvitse kiinnittää huomiota, mikäli se ei aiheuta sekaantumisvaaraa.

Maalintekijän ja syöttäjän määrittäminen

Maalintekijä

- Mikäli kyseessä ei ole oma maali, merkitään maali aina sille hyökkäävälle pelaajalle, joka on viimeksi koskenut palloon.

Oma maali

Oman maalin määrittämisessä olennaisinta on pallon liikesuunta ennen sen osumista puolustavaan pelaajaan.

- Jos selkeästi ohi maalin menossa oleva pallo kimpoaa puolustajan kautta maaliin, merkitään maali omaksi maaliksi
- Jos kohti maalia menossa oleva laukaus kimpoaa puolustavan pelaajan kautta maaliin, merkitään maali alkuperäiselle potkaisijalle

Maalivahdin torjuntaliikkeet eivät kuitenkaan aiheuta omaa maalia, vaikkei pallo olisikaan menossa kohti maalia. Maalivahdille oma maali merkitään vain, jos hän aktiivisesti omalla pelaamisellaan aiheuttaa pallon menemisen omaan maaliin.

Syöttäjä

Maaliin merkitään syöttäjä, jos

- kaksi viimeistä palloa pelannutta pelaajaa ovat hyökkäävän joukkueen pelaajia (huom. poikkeukset!)
- maali tehdään välittömästi pallon kimmottua hyökkäävälle pelaajalle maalivahdin torjunnasta tai maalipuista

Syöttäjää ei kuitenkaan merkitä, jos

- pallo kimpoaa torjunnasta tai maalipuista, mutta maalia ei tehdä välittömästi tämän kimpoamisen jälkeen
- pelaaja tekee maalin pallosta, joka kimpoaa hänelle maalivahdin torjunnasta tai maalipuista hänen oman laukauksensa jälkeen

Pöytäkirjakäytännöt ja taustahenkilöiden lukumäärä

Liiton kilpailuissa seuran tulee tehdä TASO-järjestelmään alustava kokoonpanoluettelo ottelua edeltävään päivään kello 19:00 mennessä. Ilmoitetun kokoonpanon ennakkotiedon oletetaan olevan luetettavaa. Mikäli on syytä epäillä, että toimijan pyrkimyksenä on ollut antaa harhauttavaa tietoa tietoisesti, tulee erotuomarin raportoida tästä kilpailun järjestäjälle.

Ennakkoon ilmoitettuun kokoonpanoon saa tehdä vähäisiä muutoksia ottelupaikalla. Aloituspelaajan vaihtamisen tulee kuitenkin tapahtua alustavasti nimettyjen vaihtopelaajien joukosta, alustavan listan ulkopuolelta ei voi nimetä pelaajaa avauskokoonpanoon.

Joukkueen edustaja vahvistaa kokoonpanon Tasossa viimeistään 60 minuuttia ennen ottelun alkua. Painavista syistä (esim. loukkaantuminen lämmittelyssä) kokoonpanoa voidaan vahvistamisen jälkeen muuttaa. Erotuomari raportoi tällaisista muutoksista.

Joukkue voi nimetä korkeintaan kuusi (6) taustahenkilöä.

Ei-pelaavat pelaajat

Varamaalivahti

Mikäli joukkue haluaa merkitä ottelun jälkeen kentällä käymättömän varamaalivahdin ”ei-pelanneeksi”, tulee joukkueen ilmoittaa tämän pelaajan nimi ja numero erotuomarille ennen ottelua alkua. TASO-järjestelmän pelaajaluettelossa hänen nimensä perässä rastitetaan sarake ”Ei”.

Mikäli ”ei-pelaavaksi” merkitty maalivahti aiotaan vaihtaa kentälle, tulee vaihto tehdä pelikatolla ja erotuomarin luvalla. Muunlainen kentälle tulo katsotaan sääntöjenvastaiseksi pelaajavaihdoksi.

Mikäli kyseinen pelaaja ei käy kentällä, hänet voidaan ottelun jälkeen poistaa kokoonpanosta. Joukkueen tulee ilmoittaa asiasta erotuomarille välittömästi ottelun jälkeen. Hänen nimensä vedetään yli kokoonpanoluettelosta ja TASO-järjestelmän pelaajaluettelossa hänen nimensä perästä poistetaan rasti sarakkeesta ”KP”.

Vaihtopelaaja

Miesten ja Naisten Futsal-Liigassa ja Miesten Futsal-Ykkösessä joukkue voi merkitä korkeintaan kolme vaihtopelaajaa ”ei-pelaavaksi”. Edellä mainittu varamaalivahti ei kuulu tähän kiintiöön, joten ”ei-pelaavia” voi olla korkeintaan yksi maalivahti ja kolme kenttäpelaajaa.

Toimintatapa vaihtopelaajien osalta on vastaava kuin varamaalivahdin osalta.

Tulospalvelu

Ottelun kotijoukkue pitää ottelun aikana live-seurantaa ja täyttää ottelutapahtumat TASO-järjestelmään. Ottelun jälkeen erotuomari tarkastaa merkinnät ja sähköisesti allekirjoittaa pöytäkirjan ottelupaikalla.

Erotuomarin tulee noudattaa tarkastamisessa suurta huolellisuutta. Erityisesti tulee tarkastaa:

- Ottelun lopputulos ja taukotulos
- Henkilökohtaiset rangaistukset

TASO-järjestelmä asettaa pelaajan automaattisesti pelikieltoon kentältäpoiston tai varoitustilin täyttymisen seurauksena. Erotuomarin merkitsemällä syy-koodilla on vaikutusta pelikiellon pituuteen. **Koodin pitääkin ehdottomasti olla oikea.**

Mikäli merkintöjä ei jostakin syystä pystytä tekemään oikein, **ei erotuomari saa vahvistaa pöytäkirjaa.**

Lisätiedot

Vähäisistä otteluun liittyvistä asioista (esim. numeron vaihtuminen kokoonpanon vahvistamisen jälkeen) erotuomari voi kirjoittaa pöytäkirjan ”lisätietoja” -kohtaan. Kyseistä kenttää ei kuitenkaan saa käyttää erotuomariraportin kirjoittamiseen. Kenttään ei tule kirjoittaa mitään tarpeetonta, esim. ”ei lisätietoja”.

Otteluiden ratkaiseminen miesten ja naisten Futsal-Liigassa

Miesten ja naisten Futsal-Liigassa ottelut pelataan ratkaisuun asti myös runkosarjassa. Mikäli tilanne on varsinaisen peliajan jälkeen tasan, pelataan 1 x 5 min jatko aika. Sen aloittaa ottelun aloittanut joukkue, ja joukkueet pitävät samat kenttäpuolet kuin varsinaisen peliajan toisella puoliajalla.

Futsalsääntöjen mukaisesti jatkoajalla tai -ottelussa ei ole aikalisää.

Jos tilanne on jatkoajan jälkeen tasan, ratkaistaan ottelu rangaistuspotkukilpailulla.

Rangaistuspotkukilpailu

Potkujen paikka

Miesten ja Naisten Futsal-Liigan runkosarja

Potkut potkaistaan 10 metrin pisteeltä. Maalivahdin paikkaan sovelletaan 10 m vapaapotkun sääntöjä.

Miesten ja Naisten Futsal-Liigan pudotuspelit, Liigakarsinnat, muut ratkaisuun asti pelattavat ottelut

Potkut potkaistaan rangaistuspotkupisteeltä. Maalivahdin paikkaan sovelletaan rangaistuspotkun sääntöjä.

Osallistuvat pelaajat

Potkaisijamäärien taseus

Osallistuviin pelaajiin lasketaan kaikki pelaajat ja vaihtopelaajat pois lukien

- Ottelun aikana kentältä poistetut;
- Loukkaantuneet;
- Ei-pelaavat pelaajat, ellei joukkue erikseen halua ottaa heitä mukaan potkuihin.

Joukkue, jolla on enemmän osallistuvia pelaajia, saa vähentää osallistuvien pelaajien määrän vastaamaan vastajoukkueen osallistuvien määrää. Tämä ei kuitenkaan ole pakollista. Erotuomareiden tulee tarjota mahdollisuutta vähentämiseen.

Vinkki 1: Viimeistään ottelun varsinaisen peliajan päättyessä tasan kannattaa jo alustavasti pöytäkirjasta tarkastaa osallistuvien pelaajien määrä. Loukkaantumiset tai kentältäpoistot voivat kuitenkin vielä muuttaa määriä.

Vinkki 2: Aseta osallistuvat pelaajat kentälle ja kaikki muut vaihtopenkille. Kentällä olevista on helppoa laskea osallistuvien pelaajien määrä ja tehdä taseus oikein.

Jos jommankumman joukkueen osallistuvien pelaajien määrä vähenee potkujen aikana, saa vastajoukkue halutessaan vähentää omaa pelaajamääräänsä.

Maalivahti

Torjuvan maalivahdin tulee olla joku osallistuvista pelaajista. Maalivahtia saa potkujen aikana vaihtaa, mutta edelleen vain osallistuvien pelaajien joukosta.

Edellä mainittuun on yksi poikkeus. Jos maalivahti loukkaantuu potkujen aikana, ja joukkue on pelaajamäärien tasaamiseksi vähentänyt osallistuvien pelaajien määrää ennen rangaistuspotkukilpailua, saa loukkaantuneen maalivahdin korvata pois jätettyjen pelaajien joukosta. Mikäli näin tehdään:

- Vaihto on lopullinen. Pois vaihdettua loukkaantunutta maalivahtia ei voi enää ottaa takaisin kentälle.

- Kentälle vaihdetun maalivahdin on potkukierroksen aikana potkaistava, jos loukkaantunut maalivahti ei ollut vielä ehtinyt potkaista.
- Vastaavasti hän ei saa potkaista kierroksella, jos loukkaantunut maalivahti oli ko. kierroksella jo potkaissut. Potkuoikeus/-velvollisuus siis periytyy vaihdetulle maalivahdille.

(potkukierros = kaikki osallistuvat pelaajat potkaisevat kerran)

Rangaistuspotkukilpailun aloittaminen

Teikkaus

Potkuihin käytettävä maali arvotaan, ellei ole jotain hyvää syytä käyttää nimenomaan toista maalia (turvallisuus, olosuhteet, televisiointi yms.).

Erotuomari teikkaa toistamiseen, ja voittaneen joukkueen kapteeni saa valita kumpi joukkue potkaisee ensin.

Vinkki: Erotuomari voi suorittaa teikkauksen samanaikaisesti, kun toinen erotuomari vielä selvittää potkaisijamäärän tasausta

Joukkueiden sijoittuminen

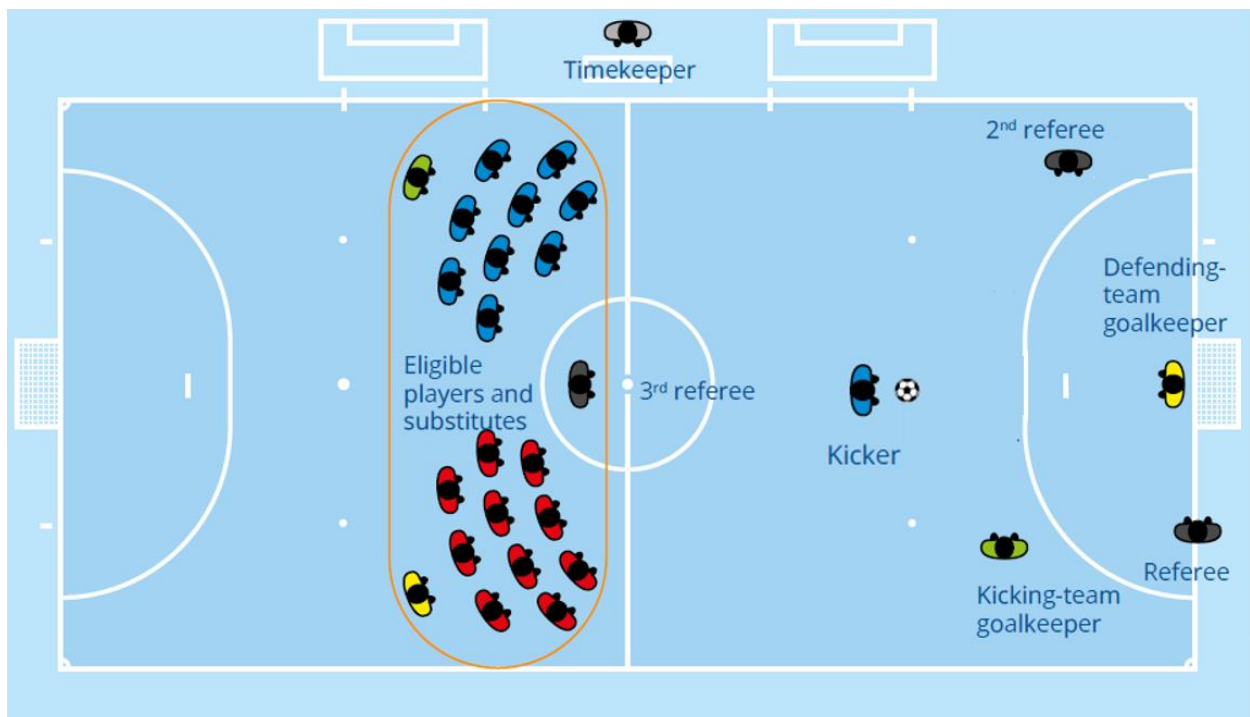
Osallistuvat pelaajat sijoittuvat kentälle ja vastakkaiselle puoliskolle kuin missä potkuihin käytettävä maali sijaitsee. Potkuvuorossa olevan joukkueen maalivahti on eri puolella kuin vaihtopenkit.

Kaikki muut (pois jätetyt/jääneet pelaajat sekä taustahenkilöt) ovat omalla teknisellä alueellaan. Näiden tulemista potkujen aikana kentälle ei tule sallia.

Erotuomareiden sijoittuminen

Erotuomari sijoittuu päätyviivalle, toinen erotuomari 10 m vapaapotkun ohjeiden mukaisesti viiden metrin päähän päätyviivasta (tai pallon tasalle, jos potkut potkaistaan rangaistuspotkupisteeltä)

Toinen erotuomari sijoittuu aina vaihtopenkkien puolelle.

Maalivahtien ohjeistaminen

Maalivahdeille tulee ennen potkujen aloittamista kertoa sallittu/kielletty sijoittuminen potkujen aikana sekä seuraukset säännön rikkomisesta (huomautus, mikäli aiheuttaa potkun uusimisen. Toistuesssa varoitus). Ohjeet kannattaa kertoa molemmille maalivahdeille samanaikaisesti.

Rangaistuspotkukilpalun aikana

Potkaisijoiden määrä ja järjestys

Joukkueiden ei tarvitse ilmoittaa potkujärjestystä etukäteen. Erotuomarit kirjaavat kunkin potkaisijan numeron ja potkun lopputuloksen

Kumpikin joukkue potkaisee ensin 5 potkua. Mikäli tilanne tämän jälkeen on tasan, jatketaan pari kerrallaan. Kukaan ei saa potkaista toistamiseen ennen kuin kaikki oman joukkueen osallistuvat pelaajat ovat potkaisseet kertaalleen.

Erotuomareiden työnjako

Potkut 10 metrin pisteeltä (Miesten ja Naisten Futsal-Liigan runkosarja):

Erotuomari valvoo maaliviivaa, 2. erotuomari valvoo potkaisijaa ja maalivahtia.

Potkut rangaistuspotkupisteeltä (Miesten ja Naisten Futsal-Liigan pudotuspelit, Liigakarsinnat, muut ratkaisuun asti pelattavat ottelut):

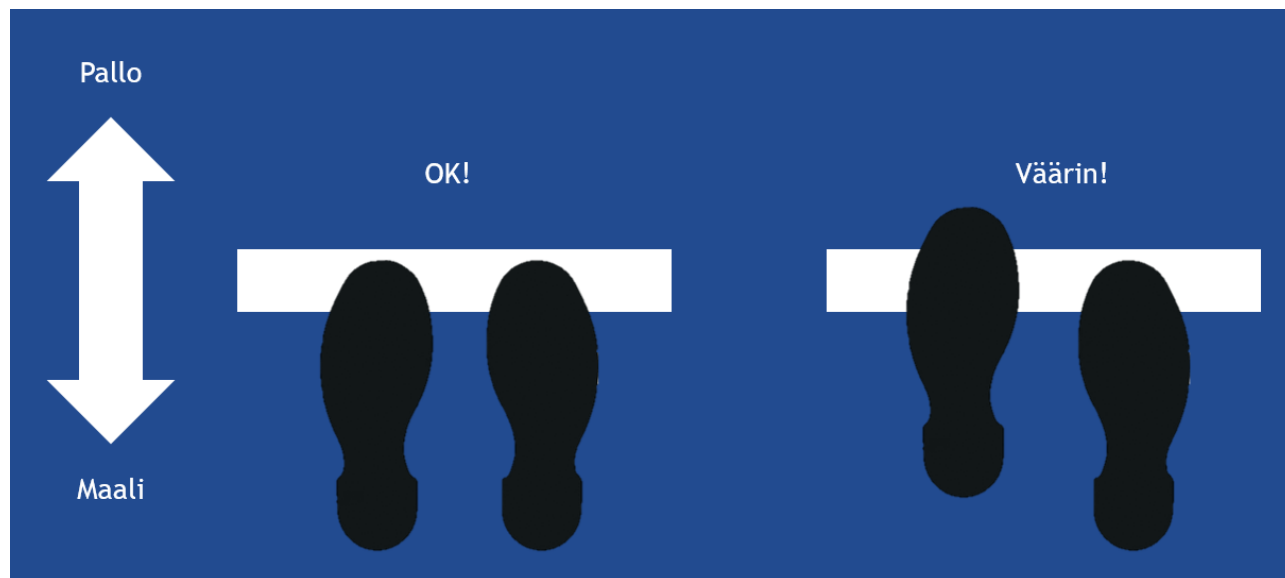
Erotuomari valvoo maaliviivaa ja maalivahtia. 2. erotuomari valvoo potkaisijaa

Kummassakin tapauksessa molemmat erotuomarit tekevät muistiinpanoja.

Maalivahdin paikka

Potkut 10 metrin pisteeltä

Tulkintaohje: Kiinnitetään huomiota ainoastaan maalivahdin jalkojen sijaintiin, ei muihin vartalon osiin. Potkuhetkellä kumpikaan jalka ei saa koskettaa maassa 5 m viivan etupuolta.

Potkut 6 metrin pisteeltä

Säännön 14 mukaisesti. Vähintään toisen jalan on oltava maaliviivalla tai ilmassa sen yläpuolella.

Rangaistuspotkukilpailun jälkeen

Potkujen voittajalle lisätään lopputulokseen yksi maali. Esim:

5-4 (vm. 2-1); ja. 4-4; 3-3 (2-1)

Tai pudotuspeleissä:

5-4 (rp.2-1); jo. 4-4; 3-3 (2-1)

Rangaistuspotkukilpailussa tehtyjä maaleja ei merkitä ”maalit” -sarakkeeseen, eikä niistä saa pistepörssiin pisteitä. Pöytäkirjassa on oma paikkansa kilpailun maaleille.

Maalit ?				
M	Aika	Tek	Syöt	sel
1	15:05	9	10	
2	36:41	8	10	
3	38:39	8	22	
4	42:53	10	9	
5				

Rangaistukset ?			
Aika	No	Tyyppi	Syy
3:45	5	Varoitus	E S
24:22	11	Varoitus	A E
44:27	3	Varoitus	A E

RP-kilpailu	
Pel	Maali
9	Ei
8	Ei
20	Kyllä
22	Ei
3	Ei
10	Ei
5	Kyllä